

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 273. — ŠTEV. 273.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 20, 1923. — TOREK, 20. NOVEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

NADALJNA OMEJITEV PRISELJEVANJA

Predsednik Coolidge je jako ustreget onim zagrizencem, katerim so priseljenci trn v peti. — Najbolj bodo prizadeti Slovani, Židje in Italijani. — Kvote bodo postavljene na podlagi ljudskega štetja iz leta 1890. Namestu 350,000 se jih bo smelo priseliti 340,000.

Washington, D. C., 19. novembra. — Predsednik Coolidge je danes odobril zakonski načrt poslance Albert Johnsona, naj se doda priseljeniški postavi poseben amendment.

Tozadevni zakonski načrt bo predložila vlada kongresu.

Če bo dostavek sprejet, bo stvar naslednja: — Dosedaj se sme priseliti v Ameriko troje odstotkov tukaj nahajajočega števila ljudi posameznih narodnosti. Število ljudi se ceni po ljudskem štetju iz leta 1910.

(Naprimer: Če je bilo leta 1910 v Ameriki dvesto tisoč Jugoslovancev, sme priti vsako leto v Ameriko šest tisoč Jugoslovancev.)

Zanaprej bo pa tvorilo temelj za kvote posameznih držav ljudsko štetje iz leta 1890.

Nov načrt je v prvi vrsti naperjen proti priseljevanju Italijanov, Židov in Slovanov.

Največji naval italijanskih, židovskih in slovanskih priseljencev se je namreč pričel šele po letu 1890.

Dosedaj se sme priseliti v Ameriko vsako leto 350,000 inozemcev. Zanaprej se jih bo smelo priseliti pa samo 10,000 manj.

Iz tega je razvidno, da ni vladi toliko za omejitev priseljevanja kot za izključenje Židov, Italijanov in Slovanov.

Priseljevanje iz skandinavskih dežele in iz zapadnega dela Evrope se bo znatno povečalo.

Ti ljudje so baje bolj zreli za ameriške cilje in bolj sposobni za ameriško državljanstvo.

Amerika bo najbrže imela po vseh važnejših evropskih pristaniščih posebne komisije, ki bodo izbirale priseljence ter jih že v Evropi preiskale, če so telesno zdravi in duševno sposobni.

NAPISAL SVOJO OPORO KO NA OVRATNIK

Monterey, Cal., 19. novembra. Hugo Futterer, neki renčar iz Monterey, je vzel svoj platnasti ovrtnik, ko je ležal pod preobrnjenim avtomobilom, s katerim se je ponesrečil ter napisal nanj svojo oporo ko ter zadnje sporočilo, v katerem pravi, da se smatra odgovornim za nesrečo, tekom katere je bila smrtno poškodovana tudi njegova nečakinja, devetnajletna Erna Vogele.

Obe žrtvi nesreče so našli šele devet ur pozneje.

"UBOGA" BERAČICA.

V Brooklynu je umrla v neki hiši na Metropolitan Avenue stara beračica Mary Long. Ko so preiskali njeno berno stanovanje, so našli vrednostnih papirjev in bankovcev za 10,000 dolarjev.

POTRES V FRANCIJI.

Pariz, Francija, 19. novembra. Precej močan potres so občutili v Perpignan okraju danes zjutraj krog štirihi. Sunk je razlhal stene ter razmaja posodo po stanovanjih in prav posebno v mestu salem, kjer je bil najmočnejši. Seizmograf na observatoriji je pokazal, da je prišel sunk iz severozapadne smeri ter se oddaljil proti jugozapadu.

ŠPANSKI KRALJ IN KRALJICA V ITALIJI.

Rim, Italija, 19. novembra. — Španski kralj Alfonz in kraljica Viktorija sta dospela danes sem ter bosta par dni gosta italijanskega kralja. Jutri ali pojutrišnjem ju bo sprejel papež v avdienci.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA
Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekoval zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$12.30
2000 Din. \$24.40
5000 Din. \$60.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opuzi in Zadru.

200 lir \$ 9.80
300 lir \$14.40
500 lir \$23.50
1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljatelj, ki prispeja znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslali najbrže po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4687 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

SKUPINA KU KUKS KLANCEV

NAJNOVEJŠI NAČRTI ZA AMERIKANCI BODO PREPREČENJE ZLOČINOV POLETI KROG SVETA

Policija je sicer napela vse sile, ne more napraviti konca banditskim činom. — Vsi lastniki strelnega orožja bodo morali oddati prste.

V svojem naporu, da zlobo val zločina, ki je dosegel svoj višek pretekli teden, ko sta bila hladnokrvno ustreljena dva bančna uslužbenca, je pričela newyorška policija ustavljati na stotine avtomobilov ter aretirala številne voznike. Uveljavila je tudi odredbo, da morajo dati vsi prosilci za strelno orožje, oddati svojih prstov.

Pogon na člane zločinskega sveta se vrši naprej z nezmajljivo silo in proti koncu tedna so bile izvršene številne aretacije v vseh delih velikanskega mesta. V New Yorku mrgoli sedaj policistov in detektivov, ki preiskujejo biljardnice in druga mesta, kjer se običajno zbirajo sumljivi elementi.

Pogon policije je postal tako intenziven, da so se pričeli zločinci splošno seliti v druga mesta. Vse železniške postaje ter ostala mesta, ki predstavljajo izhod iz mesta, so zastražena, da bi ne ušli iz mesta, ki so osumljeni, da so se vdeležili roparskega napada v Brooklynu.

Sodniki številnih sodnih sodelujejo s policijo ter zahtevajo visoke jamščine za aretirane, ki so osumljeni ropov. V nekaterih slučajih se je zahtevalo \$25,000 jamščine.

Kljub temu drastičnemu nastopu policije pa so se završili komcem tedna številni ropi. En človek je bil ustreljen v neki restavraciji na Mulberry St. Neki drugi restavratore na prvi Ave. je bil pretepen in oropan in tretji je bil napaden na osmi Ave.

Strogo povelje, naj se ustavi vse avtomobile, kojih vozniki ne morejo dokazati, da so lastniki ali uslužbenec lastnika dotičnega avtomobila, je izdal pomožni policijski komisar Beach, ki načeluje departmentu v odsotnosti komisarja Enrighta.

COOLIDGE JE POMILOSTIL NEMŠKEGA ŠPIJONA.

Washington, D. C., 19. nov. — V sredo bodo izpustili iz Leavenworth ječnice v svobodo M. Latherwitzkega, ki je bil tekom svetovne vojne obsojen na smrt, češ, da je špijunal za Nemčijo. Wilson ga je bil pomilostil v dosmrtno ječo, Coolidge ga je sedaj popolnoma pomilostil.

Za špijona se je zavzel nemški poslanik Wiedfeldt. Objubil je, da se ne bo nikdar več vrnil v Združene države.

AMERIKANCI BODO POLETI KROG SVETA

Osem armadnih avijatikov bo šest mesecev na epohalnem potovanju krog sveta. — Vojni tajnik Weeks je odobril načrt. — Iz Washingtona proti Seattle.

Washington, D. C., 19. nov. — Dopolnjevanje načrtov za polet ameriških avijatikov krog sveta čaka le še formalnega dovoljenja pri zadetih vlad za polet preko njih ozemlja.

Načrt je bil že odobren od vojne tajnika Weeks in državni department je naprosil inozemske vlade, naj odobre poskusni potovalni načrt, katerega je predložil general Patrick, načelnik armadne zračne službe.

Štirje častniki in štirje možje so bili izbrani za ta polet, o katerem pričakujejo, da bo ugotovil primernost zračne zveze med kontinenti ter nudil tudi dragocene tehnične informacije. Pri poletu se bo uporabilo štiri ali pet Douglas aeroplanov, katere grade sedaj v Santa Monica, California.

Potovanje, kot se ga namerava vprijeti, se bo pričelo v Washingtonu marca meseca ter bo trajalo več kot šest mesecev. Najdaljši polet brez prestanka, bo obsega 700 milj.

Iz Washingtona bodo odpluli zrakoplovci v Seattle, kjer bodo opremljeni aeroplani s pontoni za polet ob obalah British Columbijske Alaske, Aleutskih otokov ter Japonske.

Kolesa bodo nato zopet pritrjena za polet preko Kitajske, Francoske Indio-Kine, Sijama, Bume, Indije, Perzijskega zaliva Turčije ter Evrope do Hulla v Angliji.

Tam bodo zopet pritrjeni pontoni za ekspedicijo preko Farne otokov do Islandije, ter naprej preko Labradorja do Washingtona.

VLADNA STRANKA ZMAGA LA PRI BOLGARESKIH VOLITVAH.

Sofija, Bolgarsko, 19. nov. — Včeraj so se vršile tukaj splošne volitve. 77 glasov so dobili narodni liberalci, komunisti in agrarci. Nad tistideset glasov je dobila vladna stranka.

Volitve so se vršile mirno, kar dosedaj ni bilo navada ob takih priklakah na Bolgarskem.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA

(s tremi mlatiči)

Cena s poštnino 20c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

New York

KLANCI SO ODSTAVILI GOVERNERJA WALTONA

Senat, pred katerim se je zagovarjal, ga je spoznal krivim korupcije in kršitve zakonov. — Njegovi zagovorniki bodo vložili priliz na zvezno sodišče.

Oklahoma City, Okla., 19. nov. Danes je bil odstavljen John Walton kot guverner države Oklahoma.

Državni senat, pred katerim je bil za-lišan, ga je spoznal krivim korupcije, nezmožnosti in kršitve istavnih pravic. Največja njegova pregreha je bila baje ta, ker je pomislil nekaj na smrt obsojenih.

Ko se je pojavilo vprašanje o njegovi krivdi in nedolžnosti, je enotideset senatorjev izjavilo, da je kriv, da je nedolžen pa nobeden.

Iz urada so ga izgnali vsled tega, ker je bil odločen nasprotnik Ku Klux Klanec in morda edin ugleden uradnik v vsej Oklahomi, ki si je upal odločno nastopiti proti tej neameriški organizaciji.

Začasni guverner bo guvernerski poročnik M. E. Trapp.

Waltonov zagovornik je vložil priliz na zvezno sodišče.

ROMAN DEBELE ŠOLARICE.

Od svojih starišev v Ridge-wood, L. I., je pobegnila 15-letna Elizabeta Rupperecht, ki tehta dvesto funtov. Svoji materi je pisala, da je dobila v New Yorku dobro službo in da ne more več prestatati doma in v šoli, ker ju njene součenke neprestano dražijo in ji očitajo debelost.

V pismu je tudi prosila mater, naj ne skrbi za njo in naj ne pozveduje, kje se nahaja.

Ž njo vred je tudi pobegnila njena šestnajstletna prijateljica Marion Fitch.

NADALJNA IZKOPAVANJA V LUXORU.

Luxor, Egipt, 19. novembra. — Danes so se obnovila dela v Tutankamenovi grobnici. Po smrti lorda Carnarvona je prevzel vodstvo Harvard Carter. Raziskovalci so že dospeli do velikih železnih Prepričani so, da se nahajajo za njimi velikanski zakladi.

VLOM V AMERIŠKI KONZULAT.

Washington, D. C., 19. nov. — Včeraj je bilo vlomljeno v ameriški konzulat v Rigi. Tajovi so odnesli \$7500. O zlikovcih nimajo dosedaj še nobenega sledu.

RAZKOL V ENTENTI JE BIL PREPREČEN

Zastopnik Francije je v zadnjem trenutku izjavil, da so francoske zahteve pretirane. — Svet poslanikov je sestavil noto, ki ima značaj in smisel ultimata. — Predno bo pa odposlana, jo morajo vlade posameznih zavezniških držav odobriti. — Boji med kmeti in separatisti.

Pariz, Francija, 19. novembra. — Včeraj je prikipe-la do vrhunca nevarnost, da se bo ententa razbila. V zadnjem trenutku je pa pooblastil francoski ministrski predsednik Poincare francoskega člana poslaniškega sveta, Jules Cambona, naj stori vse, kar je v njegovi moči, samo da ne zapusti Anglija in Italija zavezniškega tabora.

Jules Cambon je nato izjavil, da bo Francija skrbila svoje zahteve ter da so bili zadnji govori ministrskega predsednika Poincareja bolj privatnega kot pa javnega značaja.

Zavezniški svet je sestavil posebno noto, ki ima značaj in smisel ultimata.

Nemčija jo bo dobila zatem, ko jo bodo odobrile vse zavezniške vlade.

Pravijo, da so zahteve, ki so vsebovane v noti, precej zmerne, od katerih pa zavezniki ne bodo odstopili niti za las.

V tej noti bo dala Francija Nemčiji precejšnje koncesije. Proti povratku bivšega nemškega kronprinca bo sicer dvignjen formalen protest s pristavkom in željo, da Nemčija najbrže ne bo podpirala monarhističnega gibanja. Najnovejše zavezniške zahteve se bodo povsem razlikovale od pretiranih zahtev francoskega ministr. predsednika Poincareja.

Berlin, Nemčija, 19. novembra. — Socijalistični poslanci v državnem zboru so sklenili soglasno, da ne bodo jutri izrekli kanclerju Stresemannu zaupnice.

Duesseldorf, Nemčija, 19. novembra. — Francozi so zavzeli rudnik Erin pri Gelsenkirchen, ki je Stinnesova last. Delavci so sklenili delati pod francoskim vodstvom.

Berlin, Nemčija, 19. novembra. — Včeraj zvečer je izjavil državni kancler Stresemann.

"Zavezniki nam prete, da nas bodo kaznovali zastran povratka bivšega kronprinca. Rajši sprejemem katerokoli kazen, kot da bi dal izgnati iz dežele Nemca, ki se je boril v svetovni vojni na naši strani ter je prišel v Nemčijo obiskat svojo družino.

"Zavezniki bodo brez dvoma zahtevali, naj izženem kronprinca. Svečano vam obljubljam, da se temu povelju ne bom pokoril."

Pariz, Francija, 19. novembra. — Včeraj so se vršili v Hinbergu vroči boji med kmeti in poreskimi separatisti. Osem oseb je bilo usmrčenih, nad šestdeset pa ranjenih.

Tozadevna brzobjavka je dospela iz Duesseldorfa. Ko so se pojavili francoski vojaki, so kmetje pobegnili.

Monakovo, Bavarska, 19. novembra. — Bavarski diktator von Kahr je izjavil danes, da bo izdala bavarska vlada nov denar, ki bo imel zlato vrednost. Vlada bo imenovala posebno komisijo, ki bo uresničila ta načrt.

Garancijo za nov denar bodo tvorile velike električne naprave, velikanski gozdovi in vsa druga državna last.

Berlin, Nemčija, 19. novembra. — Kancler Stresemann se je danes dolgo časa posvetoval z državnoborskim odborom za zmanjše zadeve. Razpravljali so o položaju v Porurju in Porenski.

Prišli pa niso do nobenega zaključka ter so odgodili posvetovanje na nedoločen čas.

Oels, Šlezija, 19. novembra. — Danes se je vrnil bivši nemški kronprince z lova. Tri dni je bil gost bivšega saškega kralja Friedricha Augusta ter je streljal jelene na njegovem posestvu.

Ko so mu povedali o zadnjih francoskih zahtevah, da bo skoraj gotovo izgnan iz Nemčije, se je nasmehnil ter ni hotel razpravljati o tem.

KOLIKO DENARJA SE NATI SLAVNA RAFAELOVA SLIKA ZGORELA.

Berlin, Nemčija, 19. novembra. V tednu, ki se je končal dne 31. oktobra, so natiskale nemške tiskarne bankovcev za dva milijona bilijonov mark. Ta svota se na-pilše z enojko in osemnajstimi ničlami.

PROFESOR EINSTEIN JE DO SPEL NA HOLANDSKO.

Berlin, Nemčija, 19. novembra. Profesor Albert Einstein, zagovornik relativne teorije, je došel na Holandsko. Na univerzi v Leyden bo predaval fiziko.

V inozemstvu bo ostal toliko časa, da se bo zjasnil politični položaj v Nemčiji.

KOLEDAR

za leto 1924

STANE SAMO 40c

Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto leto	\$7.0
In Canada	Za pol leta	\$3.5
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.0
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.5

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelje in praznikov.
Dopis brez podpis in celotenosti se ne priobčuje. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prostimo, da se nam tudi prejšnje bilvališče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnika.**"GLAS NARODA"**

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

TRADES UNION LOUNGE

ZAŠČITA PRISELJENCEV

Gorje priseljencu, ki pride v to deželo, če nima v izobilju denarja ter nobenega sorodnika ali prijatelja.

Kot smo že v par članih omenili, pade ponavadi v naročje ljudem, ki se sicer izdajajo za njegove prijatelje, dočim je v resnici njihov edin namen izkoristiti ga v svoje sleparske namene.

Posebno, ko dospe v New York, ga že čaka tolpa izkoriščevalcev.

Lopovi so zmogni vseh jezikov in poznajo navade vseh dežel.

Nevedni priseljence je vesel, ko zasliši domačo govorico. Še bolj je vesel in zadovoljen, če mu tisti, ki govori njegov jezik, obljubi prijateljstvo in pomoč.

Take "pomoči" se je pa treba čuvati.

Lopov ga oslepri za zadnje cente ter ga pusti na prvem vogalu brez pomoči in sredstev.

K sreči je takih slučajev vedno manj, odkar so s začele zvezne in mestne oblasti malo bolj zanimati za takozvane "prijatelje" priseljencev.

Njihove vrste so sicer razredčile, odpravili jih pa niso. Lopovi si neprestano izmišljajo nove načine in metode ter ponavadi dosežejo svoj cilj.

Česar pa mestna uprava in država ne zmoreta, se bo morda privatnikom posrečilo.

Pred kratkim se je osnovala v New Yorku privatna družba ter napovedala neprosena boj tem najnesramnejšim izkoriščevalcem.

Družba bo priporočila državni zakonodaji razna sredstva ter ji bo dajala vedno na razpolago važne informacije.

Kvota posameznih držav za to fiskalno leto bodo kmalo izčrpane. Toda meseca julija se bo začel nov val.

Do tistega časa pa mora biti vse pripravljeno, da se prepreči roparjem tatovom in sleparjem bogato žetev.

Oblasti bodo storile svoje.

Potrebno je pa tudi, da vsak rojak, ki ve za koga, da bo prišel v Ameriko, dotičnika pravočasno opozori na nevarnosti, ki ga čakajo.

Na ta način bi se število žrtev znatno zmanjšalo in tudi število lopovov bi se skrčilo, kakorhitro bi enkrat spoznali, da njihova vada ne vleče več.

Nadalje je tudi sveta dolžnost države, da kaj korenitega ukrene v tej zadevi.

Kako naj bo človek vnet za amerikanizacijo in za Ameriko, če pade ob svojem prvem koraku v Ameriki lopovom v roke?

Dopis.

Sacramento, Calif.

Pred kratkim mi je pisal neki moj prijatelj, ljubljanski uradnik, ter mi med drugim tudi zaupal, da v Ljubljani ni nobenega Slepkega Doma in ga tudi ostala Slovenija ne premore.

Je sicer v Sloveniji prostor, kjer se slepci od gotovemu času zberejo ter prodajo svoje bedne izdelke. Izkupek je zatek mednje razdeljen, da si lahko nekoliko izboljšajo svoj bedni položaj. V pravem pomenu besede pa zaenkrat v Sloveniji še ni Slepkega Doma.

Tanovica me je čudno, neprijetno dirnila. Saj so vendar Slovenci znani kot dobrosrčni in usmiljeni ljudje, in vsled tega se čudim, zakaj niso napravili svojih največjih naprav domov. Neumestno je pa razglabljati, zakaj ni te ali one preproste stvari. Namesto razmišljati o tem, je dosti boljše delati in ustvarjati.

Pred leti sem videl in slišal nekaj čudovitih v Sacramento. Slišal sem govoriti žensko, ki je od rojstva gluha in slepa. Če se ne motim, je njeno ime Helen Kellerman, ki je nastopala pred mnogobrojnimi občinstvom tukaj in v Evropi. Ali si zamorete predstavljati osebo, ki je od rojstva slepa in gluha, nastopajoča na največjih svetovnih odrih?

Kdor je tako gluha, da ne sliši nobene besede, tudi govoriti ne more. In če je še slepa poleg tega, je pomislite, kako kruta je bila navada z njo!

Toda mala Helena je bila srečna. Svoje vzgoje je bila deležna v Slepem Domu. Učitelji slepcev so pomagali razviti njene močnejše, to čudovito substance, koje skrivnosti še do danes niso mogli znanstveniki natančno razrešiti.

Ene njenih učiteljev, Mrs. Macey, je opazila, da se mlada Helena lahko uči in da hitro shvača ter se vsled tega posebno zavzela zanjo. Po par letih je napravila iz nje čudež sveta.

Ko sem videl Heleno, je govorila deset minut. Vsaka njena beseda je bila čista in razločna.

Omenam, ki je govoril z njo, je položila svoje prste na usta in na vrat, in njeni čudovito občutljivi prsti so izdali močnejši vsak posamezni pregib, in njeni močnejši so vedeli, kaj je rekel dotičnik. Najbolj čudno je pa bilo, ko je vsako besedo poročila, ne oziraje se, če je bila dolga ali težka v izgovorjavi. Na stotine zdravnikov iz vseh delov sveta jo je občudovalo. Nobenega dvoma ni in nikdar ga ni bilo, da je popolnoma gluha in slepa, nastopajoča na največjih svetovnih odrih?

Preobširno bi bilo, da bi tukaj

**IZBERITE
HELMAR**

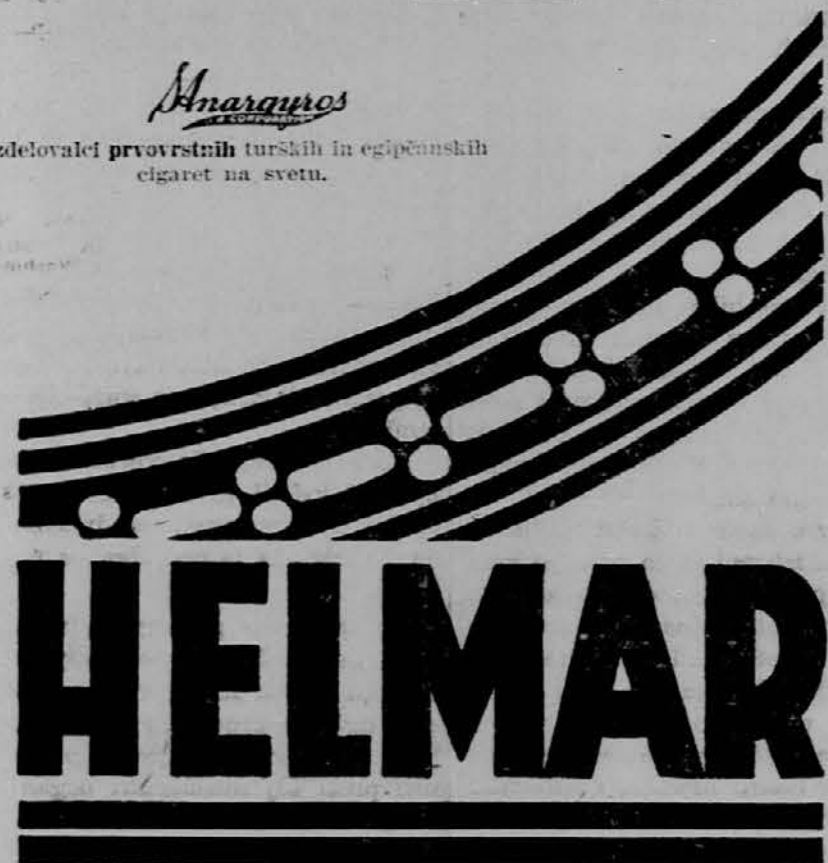
KADILCI, ki cenijo kakovost, izberejo **HELMAR**, kajti one zadovolje okus največjega izbirčnega.

Turški tobak je najmilejši in najboljši tobak za cigarete. — **HELMAR** vsebuje kakovost. V navadnih cigaretah je množina.

HELMAR so v lepenkastih skatljah, da se ne lomijo in kruše.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.*Margaros*

Izdelovalec prvotnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

razlagati, kako je Mrs. Macey našla mlado Heleno teh čudovitih stvari. Toda naučila jo je in to lestvo je znano milijonom.

"Slepki Dom" ji je odprl vrata v nov svet — v paradiz. Brez prilike bi bila Helena nezmožna, gluha in slepa pomilovanja vreden človeški stvar. Sedaj je pa vsem onim, ki jo slišijo in vidijo, dokaz, kako silne težave se dajo premagati. Da, kdor jo vidi in sliši in kdor ve, kako nemiljena je bila narava z njo, ni niti najmanjšega vzroka pritoževati se nad svojimi nadlogami.

In njeno geslo pri vseh njenih nastopih je: "Smeji se, bodi vesel in pogumen!"

Ob čitanju prijateljevega pisma sem se spomnil te čudovite ženske in sem rekel sam pri sebi: Brez dvoma je tudi v Sloveniji nekaj takih rev, kot je bila Helen Kellerman, ki krvavo potrebujejo "Slepkega Doma".

W. P.

Arabski šejki se poslužujejo stolov.

Arabci so sloveli po celem svetu radi svoje spretnosti, kako popraviti svoje taborišče ter se napotiti naprej. V naših modernih časih pa je zgubni stol izpopolnil opremo Arabca ter je najpomembnejši predmet poleg zgubnega šotora. Beduin ki je imel navado sedeti na nerazkrito mravljišče sredi puščave se odpočije sedaj na zgubnem stolu.

Poročila iz Adena pravijo, da se je pričela procvitati tozadevna domača industrija, da pa trpi v zadnjem času radi avstrijske konkurence, ki spravlja na trg zgubne stole.

Obed indijske kače.

Znano je, da kače ne morejo žvečiti ter da vsled tega požirajo živali, ki jim služijo v hrano, kar celo, čeprav je obseg teh živali večji kot njihov lastni obseg.

Kako zelo se more razširiti kače je telo, je razvidno s slike, ki je bila nedavno objavljena v nekem indijskem listu. Na tej sliki je videti približno sedem jardov dolgo kačo, iz katere so izrezali celo odraslo srno. Srna je bila pokrita po vsem telesu s slino, in brezdvomno je bila komaj par ur v kačjem želodcu, kajti da bi jo kača šele prišla prebavljati, se je videlo iz izredne beline srnjih oči. Vsled srnine lege so ugotovili, da jo je kača popadla pri glavi ter jo nato počasi požrla. Značilno je, da ni kača pri požiranju zlomila srni niti ene kosti.

Varno odpravljanje masi

Hojšati, hujšati, hujšati, je geslo debelih ljudi. Postati tenak in srok, je kile mode iz družbe. Vsi debeli vijejo roke v zadregi in stiski. Oni so proti tegubne zdravilom, koje se težkega vezbanja, se proti neprijetni in nezadovoljivi dieti, dokler ne zadenejo na neškodljiv Marmola Predpis (Marmola Prescription) ter se nauče potam njega, da varno, stalno in lahko hujšajo brez izpremembe načina življenja, toda neškodljivo, hitro in talno dobivajo idealno postavo, nežno kožo, boljši tek in zdravje kot jo za kdaj prej imeli, in sedaj pridejo Marmola Predpis (Marmola Prescription) Tablete (Marmola Prescription Tablets) iz leta slavnega neškodljive formule, koje je Marmola Predpis (Marmola Prescription) Tablete. Zadovoljive dobrotne učinke tega slavnega varnega zmanjševalca maščobe spoznaš, če dasta vašemu lekarnarju en dolar za en zavoj ali če pošljete isto avto Marmola Company, 684 Garfield Building, Detroit, Mich., a prošnje, naj vam pošljejo zavoj Marmola Predpis Tablete (Marmola Prescription Tablets).

Peter Zgaga

Listi imajo navado objaviti najvažnejše novice na najvažnejšem mestu, da je nihče ne more izgrešiti.

Tako čitam na najvažnejšem mestu ljubljanskih dnevnikov naslednje:

— Njeno Velikanstvo kraljica se je podala z Njega Visočanstvom prestolonaslednikom k svoji materi, Njenemu Velikanstvu romunski kraljici.

Njegovo kraljevsko Velikanstvo kralj je odšel na lov.

To je najvažnejša novica. Tisto o Lahih in Reki, o notranji in zunanji poštiki — vse tisto pride na notranje ali na zadnje zunanje strani.

Francija ima najboljšo in najbolj razvito vojno zrakoplovstvo. Francija ima izborni težko artilerijo.

Francija ima izborne generale. Francija ima na stotisoče mož pripravljenih za kanonenfuter.

Francoski kanonenfuter je organiziran v močnih skupinah.

Tvorijo ga poljska, čehoslovaška in jugoslovaška armada.

Prihodnje leto bodo predsedniške volitve. Zmagal bo tisti kandidat, za katerega bo najmanj delavcev volilo.

Ko je sodnik vprašal obtoženca, če sta res s tožiteljico več let živel kot mož in žena, je odvrnil: — O, ne, veliko boljše.

Upravnik Edinosti: — Gospod urednik, eden naših naročnikov se je zmotil. Včeraj je poslal naročnino, danes pa že zopet. Ali naj mu eno naročnino vrnem?

Urednik: — Bog vari! Kot vidim, je možak jako pozabljiv. Piši mu, da dosedaj ni še ničesar plačal in mu pošlji račun.

Časopisje poroča, da se je pri velikem požaru ponesrečilo trinajst oseb.

Številka trinajst je pa res nesrečna številka.

Če ti pravi človek, da mu je zima, je najbujši letni čas, se je brez dvoma dobro založil s premogom.

V Beogradu je umrl srbski politik Stojan Protic.

Ni čuda, da je umrl. Kot poroča časopisje, je namreč imel sledeča odlikovanja:

1. Legion d'honneur II. razreda;
2. bolgarski veliki red za meščanske zasluge;
3. veliki kordon Karagjorgjeve zvezde;
4. veliki grški kordon Odrošenika;
5. veliki kordon Fran Josipovega reda;
6. veliki španski kordon Isabelle Katoliške;
7. red belega orla z meči II. razreda;
8. red belega orla II. razreda;
9. veliki kordon Sv. Save;
10. veliki italijanski kordon Vittoria Emanuela;
11. veliki kordon papeževega reda Virtuti et Merito;
12. veliki kordon reda Sv. Ane;
13. Karagjorgjevo zvezdo II. razreda;
14. red Sv. Save II. razreda;
15. red belega orla III. razreda;
16. red belega orla IV. razreda;
17. red belega orla V. razreda;
18. red IV. razreda;
19. red Sv. Save V. razreda;
20. spominsko odlikovanje za leto 1913, in spominsko odlikovanje za leto 1921 ter za izvolitev kralja Petra.

Vsaka tovarna žival bo omagala pod to strašno težo predal, pa bi ne omagal pod njo človek, po božji podobi ustvarjen!

Čast Stojanu Proticu!

Teško je nosil možak!

Jugoslovaška

Ustanovljena l. 1898

Kafni. Jednosta

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN

Glavni urednik:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 155 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 408 Grant St., Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 308 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1324 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Pullman, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN FIRO, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE EHMENC, 353 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovaška Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Razne vesti.**S stradanjem hoče izsiliti prostost.**

V preiskovalnem zaperu celjskega okrožnega sodišča se nahajajo cela vrsta oseb, ki so osumljeni sodelovanja pri zadnjem rudarskem štrajku v Trbovljah, zlasti pa pri atentatih proti vodilnim osebam trboveljske premogokopne družbe. Med njimi je tudi neki Mihajlo Ročlovič, ki že nekoliko dni odslanja vsako hrano.

Ribiži tatovi

so odnesli iz ribnika v bližini hotela Sv. Janeza pri Bohinjski Bistrici 77 peštrvi. Ribnik in ribe so last šumske uprave v Boh. Bistrici. Ribe so bile namenjene za pojedino ob priliki krsta prestolonaslednika. Ocenjene so na 10.000 K.

Ootrok povzročitelj požara na Illovi.

Preiskava je dognala, da je silni požar na Kadunčevem posestvu na Illovi, ki je povzročil milijonsko škodo, zadel gletnik šolarček Josip Srnak. Ta je namreč pri-

znaval, da je vzel dopa iz kuhinje škatljico vžgalice, s katerimi se je na potu igral in jih prižgal pod Kadunčevim škodnjem. Po nesčeti mu je padla v slamo še tleča vžgalica in je bilo vse v ognju.

NAPAD NA ŽIDOVSE ŠTUDENTE NA ROMUNSKEM.

Jassy, Rumunska, 19. nov. — Pri velikih demonstracijah, ki so bile naprejne proti Židom, je bilo nevarno ranjenih osem judovskih študentov. Spopad se je završil pred univerzo.

SLOVENCI

V GREATER NEW YORK!
Na prodaj Liberty touring kara v zelo dobrem stanju. Cena \$300. Za resnega kupca se po dogovoru pripeljem z njo v soboto ali nedeljo v New York. — Jože Zelenc, 62 Prospect St., Greenwich, Conn. (20-21-11)

BOŽIČ, —**čas lepih spominov je pred durmi!**

A praznik vzbuja pri vsakemu dolžnost, da se s kakim denarnem darilom spomni svojih sorodnikov, prijateljev in znancev v stari domovini, kjer je vsak še tako mali dar s hvaležnostjo in veseljem sprejet.

Ako hočete, da bodo taka darila pravočasno in v redu dostavljena, pošljite jih potem znane —

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Cene zmerne!

Dobra postrežba zajamčena!

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH
POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdolske planote, z gorovja s Tirol. Fajtjega hriba. Hudega Loga. Sv. Gabrijela. Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street New York N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Afera Molineux.

Roland Molineux je bil dvakrat procesiran, ker je bil obdolžen, da je umoril Mrs. Katarino Adams 55 let staro vdovo, ki je umrla februarja meseca 1898. Njen mož je bil sorodnik Harry Cornisha, ki je bil poleg Molineuxa glavna oseba v obeh procesih. Stanovala je s svojo hčerko, svojim sinom Howardom ter Cornishem kot gostem na zapadni 86. cesti v New Yorku.

Molineux je bil star takrat 35 let. Bil je sin generala Molineuxa odličnega veterana iz Državljanske vojne ter bogatega izdelovalca barvil. Mladi Molineux je bil kemik ter super tvornice v New Yorku. Cornish je bil star takrat 39 let.

Štiri dni pred smrtjo Mrs. Adams je dobil Cornish v svoj urad po pošti paket, ki je vseboval srebrni omot za steklenico. V omotu je bila steklenica iz modrega stekla, z etiketo bromo-seleerja ter napolnjena navidez s tem praškom. Cornish je domneval, da je to poslano mu darilo ter pustil paket nekaj dni ležati na svoji pisalni mizi. Nato je odnesel paket domov ter ga pokazal Mrs. Adams in njeni hčerki. Mrs. Adams je vzela srebrni omot v svojo sobo in ga postavila na omaro, a Cornish je obdržal steklenico v svoji sobi.

Naslednjega jutra pa je potrkala hči Mrs. Adams na vrata Cornisheve sobe ter rekla, da boli njeno mater. Črna in da bi rada malo bromo-seleerja. Cornish ji je dal steklenico, a ker je bila zapечатena z voskom, jo je sam odprl, prečital navodilo na etiketi ter pomešal čajno žličko praška v čajno vodo.

Mrs. Adams je bila ter pripomnila, da ima pižama čuden okus. Nato je pil Cornish ter izjavil, da ne čuti ničesar posebnega. Par minut pozneje je zbolela Mrs. Adams in ko ji je hotel Cornish hiteti na pomoč, se je sam komaj obdržal na nogah. Čez nekaj trenutkov je Mrs. Adams umrla in obdukcija je dognala, da je bila zastrupljena s cianidom živega srebra.

Več dni je ostala smrt nepojasnjena. Detektivji ter okrajni pravnik so zaslišali Cornisha ter prišli končno do prepričanja, da je imel človek, ki je oddal na pošto usodepolni paket, namen usmrtiti Cornisha in da je postala Mrs. Adams le slučajno žrtev te zarote. Prišli so iskati Cornishu sovražnega človeka in kmalu nato je bil aretiran Roland Molineux.

Molineux je bil dober atlet ter član Knickerbocker atletnega kluba, v katerem je bil zaposlen Cornish. Slednjim je imel več sporov, ki so dovedli tako daleč, da je Molineux izjavil nadzornemu svetu, da mora eden njiju zapustiti klub, on ali pa Cornish. Dejanski je nato resigniral Molineux.

Kot motiv za umor je bila ta okoliščina preveč neznatna. Nato pa so spravili v celo zadevo ime nekakega Henry Barneta. Ta Bernet je umrl v Knickerbocker klubu na lahkem napadu driske, in okrajni pravnik je skušal dokazati, da je podlegel zastrupljenju z odvračalnim sredstvom, katero je dobil po pošti. To sredstvo je vsebovalo cianid živega srebra. Izkazalo se je, da je Bernet, dolgoletni prijatelj Molineuxa, dvoril neki plesalki, ki je postala Mrs. Molineux na dan, ko je Bernet umrl.

Proces proti Molineuxu je bil zaključen februarja 1900, in sicer z obsodbo obtoženega na smrt. Obravnava je predstavljala povsem bitko med izvedenci za pisave. Apelacijsko sodišče je razveljavilo pravorek ter ukazalo novo obravnavo. Drugi proces proti Molineuxu se je pričel leta 1902. Molineux je skušal dokazati, da se je mudil ves usodepolni čas pri nekem prijatelju na Columbia vseučilišču in da vsled tega ni mogel oddati paketov. Pri tem procesu je bil Molineux oproščen, štiri leta po smrti Barneta.

Dostikrat se je že poročalo o

slučajih, v katerih so se zastrupljenci poslužili pošte, da dosežejo svoj grozni cilj. Pred nedavnim časom je zastrupil neki anonimni odposiljatelj, katerega niso nikoli izsledili, več bolniških strežnic v Chicagu s škaflijo bombonov, katere je poslal v Philadelphiji je umrl na črni moški in njegova žena je umrla s težavo, ko sta zaužila kos poročne pogače, v kateri se je nahajal smrtonosni strup. Načelnik londonskega Scotland Yarda ali policijskega glavnega stana, Sir William Harwood, je istotako dobil pred kratkim po pošti paket z zastrupljenim sladkorjem.

Bolj poredko se skuša na srečo vprizoriti zastrupljenje v masah. Tak slučaj se je pripetil avgusta meseca preteklega leta v New Yorku, ko je umrl šest gostov ter zbolelo stotine nadaljnjih, ki so zaužili v nekem restavrantu na Broadway pogačo, posuto z arzenikom. Povzročitelj tega strašnega dejanja ni bil nikdar razkrit in isto velja glede zastrupljencev ki je leta 1916 zastrupil jedila na banketu, vprizorjenem na čast nadškofa Mundeleina v Chicagu. Pri tej priliki je bilo tristo gostov v smrtni nevarnosti.

Še dosti bolj nevarni pa so takozvani znanstveni ali sistematični zastrupljenci, ki skrbno izberejo svoje žrtve ter se jih iznebe. Tak slučaj nam nudi Mrs. Lida Southard, ki je bila maja meseca 1921 v Honolulu procesirana radi umora. Dognalo se je, da so umrli zaporedoma štirje njeni možje in en vsak in da je v vseh petih slučajih kolektirala zavarovalno. Branila se je na originalni način ter trdila, da je prenašalka tifusa ter ni odgovorna za smrtne slučaje, ki so bili naravna posledica njene navzočnosti.

Kaj je krivo staranja?

Eden najbolj slavni vzgledov patriarhalske starosti, kar jih je zaznamovanih, je Thomas Parr, ki je dosegel starost 154 let. Parra pa je prekosil nadaljni Metuzalem neki kmet iz Temesvarja, ki je bil star sto pet in osemdelet let, ko se je poslovlil od tega sveta.

Kljub temu pa ostane stari Parr najstarejši Anglež in njegova starost je najboljšo potrdilo blagoslova, katerega prinese pametno in trezno življenje. Parr je bil ubog angleški kmet in njegova hrana je obstajala v glavnem iz krompirja, zelenjave in mleka. Ta živila vsebujejo vsa za grajenje celice potrebna sredstva v zadostni, a ne preveliki meri. Nekateri najbolj odlični zdravilniki sveta se pečajo v sedanjem času s problemom podaljšanja življenja. Eden teh problemov se tiče prenosa žlez, a že sedaj se polara glavna važnost na odstranjenju strupov, ki se zbirajo v človeškem telesu. Ti strupi povzročajo baje vse priznani starosti in imenujejo jih s skupnim imenom "Cholin". Ta strup proizvajajo žleze in številni pacienti, ki so se dali pomladiti na tak način, pripovedujejo o čudovitih uspehih.

Če se pa vrnejo k staremu načinu življenja, ki pospešuje proizvodnjo Cholina, se prično zopet hitro starati. Očividno smo bili določeni nekoč, da živimo dalj časa in pametneje. Najbolj uspešen je brez dvoma oni priprisi življenjski način, katerega se lahko naučimo od Parra. Ali pa je to sploh mogoče v dobi elektrike ter kafeterij?

Nesreča v istrskem rudokopu.

V rudniku pri Labovju se je pripetila grozna nesreča. Ko so delavci nabijali ekstrasno mino, je eksplodirala nenadoma eksplozivna ter raztrgala veliko množico kamenja in premca. 20 delavcev je ostalo pod ruševino; 13 delavcev je smrtonesno poškodovanih.

IZPLAČA SE HRANITI LABELNE te splošno znane vrste kondenziranega mleka ZA DRAGOCENA DARILA ZASTONJ

Posebna ponudba

Uvažajoč, da je še vedno dosti gospodinj, ki ne poznajo vseh prednosti naših kondenziranega Mleka, stavljamo mi, to je, The Borden Company, posebno ponudbo, ki bo veljavna samo za omejen čas, da se lahko tudi one izkoristijo z njimi. Če hočete izpolniti kupon na dnu tega oglasa ter ga nam poslati danes, vam bomo poslali ilustriran seznam daril zaeno s posebno premijsko karto, ki predstavlja vrednost 10 brezplačnih labelov.

Naslednje premijske trgovine vam bodo zamenjale vašo karto zaeno z vsemi ali nekaterimi labelni s teh konve. Samo ena teh posebnih premijskih kart bo sprejeta od odjemalca zaeno s 40 ali več labelni.

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street,
near Duane Street
434 West 42nd Street
near Ninth Avenue
1427 Third Avenue
near 80th Street
61 East 125th Street
near Madison Avenue
578 Courtlandt Avenue
near 150th Street, Bronx
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue
near 4th Avenue
2 Sumner Avenue
near Broadway

LONG ISLAND CITY, N. Y.
44 Jackson Avenue
near 4th Street

JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street
near Newark Ave
584 Summit Avenue
near Newark Avenue

NEWARK, N. J.
23 Warren Street
near Washington Street

ELIZABETH, N. J.
1115 Elizabeth Avenue
near Broad Street

PATERSON, N. J.
325 Main Street
near Oliver Street

PASSAIC, N. J.
87 State Street
near Washington Place

BAYONNE, N. J.
325 Broadway
near 15th Street

PERTH AMBOY, N. J.
299 McCallahan Street
near Smith Street

Če ni trgovine v vašem mestu, da bi zamenjali te labelne in posebno premijsko karto, pošljite na Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson Street, New York City, zaeno s številko darila, označenega v ilustriranem seznamu daril in mi vam bomo poslali brezplačno.

Vaš grocer ima samo eno ali dve izmed vrst Borden's Premium Kondenziranega Mleka, ki so navedene tukaj. Zagotovo ga vprašajte za one Bordenove konve, ki dajejo za svoje labelne dragocena darila.

KUPON

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York
Prosim, pošljite mi Premijsko Karto, kot je oglaševano.

IME

NASLOV

(1 Slovenian)

Politični umori v ne mški republiki.

Umor Kurt Eisnerja, znanega bavarskega socialističnega voditelja, je baje v tesnem stiku z razmrami, ki prevladujejo sedaj na Bavarskem. — Za kaznovanje o morilec imajo nemška sodišča dvojno merilo. — Proces proti grofu Arco.

Izza sklenitve premirja so bili politični umori skoro na dnevni redu v Nemčiji. Mogoče bi bilo pretirano reči, da je bil politični umor glavno orodje in orodje protirevolucionarjev, vendar pa je bil eno teh orodij in sicer nikakor ne najmanj uspešno. Nepobitno dejstvo je, da je stalno odpravljane moč levice in zmernih strank — posebno pa mož, ki so kazali pripravljenost, da urede stvari v soglasju z versaillo mirovno pogodbo — soglašalo z neprestanim nagibanjem nemške vlade proti desnici, to je — proti reakcionarnim strankam.

Nihče ne ve natančno koliko političnih umorov je bilo izvršenih izza januarja 1919 in tega najbrž tudi nihče ne bo izvedel. Na drugi strani pa je bilo večje število umorov najbrž političnih katerih ni mogoče vključiti v ta seznam, ker so morilec pokrili svoje sledove ter ni mogoče proizvesti postavnih dokazov o političnih moti. Reakcionarno časopisje je včasih skušalo širiti teror, ko se je postavljalo v nedoločeni izrazi z umori, glede katerih ni vedlo nikakih podrobnosti. Je pa več sto ugotovljenih slučajev političnih umorov. Pristaši levice so odgovorni za par teh u-

pa, da se napravi konec revolucionarnim izredom. Nato so prišli umori pod krinko vojaških povelj, ko so bile revolucionarne vstaje že zatrite. Končno pa je prišla resnejša faza umorov, zasnovanih s hladno krvjo od članov morilnih klubov ter drugih tajnih organizacij.

Prva faza je bila ona berlinske vstaje spomladi leta 1919. Prve žrtve so obstajale iz sedmih članov neke revolucionarne sile, ki se je polastila uradov lista "Vorwaerts" in ki so bili napadeni tamkaj. — Revolucionarji so prišli ven neoboroženi, pod zastavo premirja. Mesto, da bi jim dovolili pogajati se ali se vrniti v njih trdnjavo, so jih prijeli ter odvedli v najbližjo vojašnico, kjer so jih ustrelili. Eden v tej sedmorici ni bil niti revolucionar, temveč član štaba tega lista, ki je prišel slučajno v urad ter bil tam zasačen. Dokazano je, da je lažljiva povest, da so bili revolucionarji linčani od vojakov, katerih niso mogli častniki zadrževati. Kaznovani pa niso bili niti častniki, niti vojaki.

Karl Liebknecht in Rosa Luxemburg sta bila umorjena par dni pozneje, ko sta bila že aretirana. Očividno se je glasilo, da je bila Rosa linčana od razkačene ljudske množice in da je bil Liebknecht ustreljen, ko je skušal pobegniti, čeprav je absolutno ugotovljeno, da bi se lahko preprečilo Liebknechtu, ki je bil že ranjen na glavi, beg s kakim drugim sredstvom in da bi mogli častniki zadržati Rosa Luxemburg pred

ljudsko množico, če bi v resnici hoteli storiti to. Očividno je med častniki prevladovalo naziranje, da je boljše, če sta obe žrtvi mrtvi. Preiskovalna sodišča pa so bila brez dvoma istega mnenja. S številnimi drugimi nasilnimi smrtnimi postopali v oni dobi na isti lahk način, kajti taka dejanja so gotovo smatrali za vzgled barbarstva državljanske vojne, ne pa za vzgled političnih umorov v strogem pomenu besede.

To pa niso bili nikakor vnaprej zasnovani zavratni umori, izvršeni s preudarkom in hladno krvjo. Prvi slučaj take vrste je bil umor Kurt Eisnerja, ministrskega predsednika bavarske republike, dne 21. ebruarja 1919.

Eisner je bil v Švici, kjer je prsostoval neki socialistični konferenci. Njegovi tamošnji govori niso bili taki, da bi postal posebno priljubljen pri domačih militaristih. Priznal je odkrito, da je bila njegova dežela odgovorna za vojno. Objavil je dokumente iz bavarskih arhivov v dokaz nemške krivde ter rekel, da bo objavil še nadaljne take dokaze. Navdušeno je podpiral naziranje, da je dolžnost Nemčije plačati vojno odškodnino do skrajnih meja njih zmognosti. Predlagal je ločitev Bavarske od nemškega rajha ter prošil, naj se dovoli odposiljati bavarskih zastopnikov v Versailles. Bilo je tudi nekaj povič za domnevo, da koketira z boljševiki, in stara nemška aristokracija je sovražila še bolj radi tega, ker je bil Žid ter pravi "bohem".

Skoro neposredno potem ko se je vrnil v Monakovo, ga je počakal na cesti ter ustrelil grof Arco-Valley, dijak, katerega je premirje vrnilo v šolo, da zaključuje svoje študije.

To je prvi vzgled čistega in enostavnega političnega umora. To ni bil nikak organiziran zločin. Morilec, dasi je imel svoje zaupnike, ni imel dejanski nikakih so-kriveev ali človeka, ki bi ga bil najel. Grof Arco pa je bil pionir, ki je pokazal pot drugim in zločinu, katerega je izvršil kot razjarjen posameznik, je kmalu sledila dolga serija sličnih zločinov, nalašč zasnovanih in izvršenih od družb, organiziranih izrečno v ta namen.

To se je zgodilo kmalu, a ne neposredno za umorom Eisnerja. — Prva posledica Eisnerjevega umora je bila, da je neki njegov politični prijatelj, mesar Lindner, streljal na tri politične Eisnerjeve nasprotnike ter dva te ubil, namreč poslance Osela in majorja von Gareisa. Druga posledica je bila, da je bila v Monakovem ustanovljena sovjetska republika in da so vkrakale nato pruske čete, ki so jo strmoglavile.

Dogodki na politični pozornici so sledili nato precej tako, kot so se razvijali in tekem pariške komu ne leta 1871. Najprvo se je pojavil rdeči in nato beli teror. Tekom rdečega terorja so bili talei prijeli in ustreljeni. Tekom belega terorja pa so bile izvršene represalije ali povratne odredbe skoro v obliki masakrov, in gotova stvar je, da so bili ustreljeni številni nedolžni ljudje, ker so jih smatrali militaristi za nezaželjive ter jih skušali spraviti spoti. Končno se je vršilo par državnih obravnava, ki so se končale s smrtno obsodbo večjega števila vstaev ter častnim oproščenjem večine njih nasprotnikov.

Proces proti grofu Arco je bil preložen na poznejši čas. Bil je ranjen v tepežu, ki je sledil njegovemu strelu in nastopiti je mogel pred sodiščem šele januarja meseca leta 1920. Bil je spoznan krivim ter radi formalnosti obsodjen na smrt, a takoj nato je bil pomilošen in kazni mu je bila izpremenjena v trdnjavske ječe. Glasi se, da živi sedaj v trdnjavi zelo udobno in da bo brez dvoma pobegnil, kadarkoli se bo zdelo militaristom, da je čas za to ugoden.

MOŽ BREZ DEŽELE.

Monakovo, Bavarska, 19. nov. Grof Berchtold, prejšnji avstrijski zunanji minister, je postal mož brez dežele. Grof je prevzel avstrijski zunanji urad po smrti grofa Aehrenthala ter je bival po vojni na svojih posestvih na Moravskem, v Čehoslovaški. Odklonil je češko državljanstvo ter se nastanil tukaj, dočim je ostala njegova družina na Moravskem.

Bavarske oblasti so zahtevale od njega potni list, a ker ga ni imel, je moral nazaj, a tam ga niso hoteli sprejeti, ker je odklonil državljanstvo.

Pohitel je v Budimpešto ter prošil tam za državljanske listine s trditvijo, da je bil prišljen sprejeti kot zunanji minister na Dunaju tudi madžarsko državljanstvo.

Konečni udarec je prišel, ko je Madžarska odločila, da nima grof nobene pravice do madžarskega državljanstva.

Ukraden vagon podplatov.

Na kolodvoru v Subotici je bil skoraj totalno izpropan vagon s podplatki, ki je pred nekaj dnevi došel iz Madžarske.

HITLER JE NEVARNO ZBOLEL

Monakovo, Bavarska, 19. nov. Adolf Hiler, voditelj bavarskih fašistov, je nevarno zboleel. Zaprt je v trdnjavi Landsberg. Baje ima vnetje možgan.

Najboljša dedščina, katero more oče zapustiti svojim otrokom, je sloves krepostnega in dobro porabljenega življenja.

Ne bodi prvi pri prepiru in na zadnji pri uravnavi.

Izpred sodišča.

"Ne ribe, ampak 'kapine' sem lovil".

tako se je zagovarjal 19letni Ivan Trajč, ki je bil naznanjen, da je dne 8. avgusta lovil ribe v Gruberjevem kanalu. Opazil ga je pri "zabavi" najemnik ribolova Bricej iz Stepanje vasi. Dne 18. okt. je bil Trajč pred ljubljanskim okrožnim sodiščem obsojen na en dan zapora. "O jej, pa za prazen nič eel dan sedeti", je izdihnil razočarani obsojenec in odšel ves jezen iz sodne dvorane.

Radi ljubice.

Nekega večera so dobrih šest fantje odšli na vas. Pridružili so jim tudi 20letni I. V., ki pa se je kmalu ločil ter odšel pod okno sioje ljubice Franke Z. Nekaj časa sta se zabavala nemoteno, nenadoma pa je fant zavpil in padel na tla. Nekdo se je priplazil do njega in ga udaril s polenom po glavi. Zločina so bili osumljeni trije fantje: Ivan L., Ignacij Z. in Alojzij Z. Vendar pa pri okrožnem sodišču, kamor so bili povabljeni, I. V. ni mogel doprinesiti nikakih dokazov in so bili vsi trije oproščeni. Po končani razpravi je zasledni udeleženci dejali, "da se bo že vse svodelo" in drugič ne bo šlo vse tako gladko.

Kaznovana objestnost.

Krajnemu šolskemu svetu v Trnovljah pri Celju načeljuje posestnik Anton Mahen. Ko mu je na seji dne 26. avgusta nadučitelj H. Korošič bezumno, prečital dnevi red, ga je Mahen nadrl z besedami: "Vi niste sposobni za šolskega voditelja, glejte, da se spravite iz Ljubljane. Kaj hoče tak Korošič?" Objestni načelnik je bil radi teh besed obsojen na 300 Din globe, oziroma 6 dni zapora.

Čudak svoje vrste

je postal neki M. B. iz Zapog, sedaj zavarni potnik v Ljubljani. Moč, ki je radi pijanosti precej propadel in tudi svoja dejanja započel pod vplivom alkohola, je začel barantati z namiznimi prti, katerih pa ni kupoval, maverč jih je po raznih gostinah kradel. V neki gostilni so ga zasejali tudi, ko je hotel odnesti salamo, kar pa on zanika in trdi, da je hotel le pogledati, kajšne so te salame. Glede prtor je trdil obtožene, da jih je kupoval od raznih Bosancev. Ker pa so številne priče obtožbo potrdile, je bil mož obsojen na 4 mesece ječe, vstaje pa se mu v kazni preiskovalni zapor.

Spor radi sestre.

Nerada in vendar morata sedeti skupaj na eni klopi. Grdo se gledata, vendar ne gre drugič, ker zatožna klop je samo ena. Sprla sta se in strela, oba sta obtožena in oba dobita svoje plačilo. Dehtel je Jurij Medved na poti v hosti pri Dolgem brdu tovariša Kastelica, ki je šel z njegovo sestro. Zakaj mu to ni bilo všeč, ne pove; res je le, da je pograbil kamen, ki ga je imel ovitega baje v robu in napadel tovariša. Tolkel ga je po glavi, da mu je prelomil kost temerico, vrzel ga po tleh in obdelaval do nezavesti. Med tem ruvanjem pa je udaril tudi Kastelice Medveda s kolom trikrat po glavi. Obsojena sta bila oba in sicer Jurij Medved radi težke telesne poškodbe na 3 mesece težke ječe, Kastelica pa radi lahke telesne poškodbe na 1 teden zapora.

Žalostne razmere.

Poročil se je lani Ivan Košeni, Kramarčev, iz Loke, kurjač v tovarni Klobukov v Sori. Vzel je pridno Meko, ki je precej zaludila, k nesreči pa je priženil 6 letnega pastorka. Postal je delomrzen, sledili so vrstili so se prepripi in pretepi v družini in pijančeval je mož cele dni. Ko pa je prišel domov, je pretepal ženo in otroke. Za danes je obtožen, da je težko poškodoval pastorka Jožefa Jeroba, da je grozil ženi ter njenim sorodnikom in sosedam, da bo vse postrelil in da jim bo požgal hiše, česar so se ljudje tako bali, da niso cele noči spali, dokler ni so Košeni zaprli. Tudi je potolkel ženo skoro vsi kuhinjsko posodo. Na sodnikovo vprašanje, če je vse to res, je odgovoril obtožene: "Večinoma je vse res, toda žena ima tudi hud jezik, nikakor pa nisem mislil kaj napraviti, marveč sem le pijan tja v en dan grozil. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe in mora plačati 1012 dinarjev

za oskrbo in zdravljenje dečka v bolnici. Med temi homatijami sta se zakonska že sodno ločila.

Mlad je začel krasti

Anton Premk, po domače Kajovčev iz Vrs pri Zlatem polju. Ukradel je v Radomljah svojemu gospodarju Mihi Šraju 250 dinarjev gotovine, uro in več drugih predmetov, domačinu Janezu Pavlinu pa denarnico s 25 dinarji. Iz strahu je nekaj stvari vrnil, še predno so izvedeli orožniki o tatvini, vendar pa ne vsega; zato je bil obsojen samo na 3 dni zapora.

Kaznovano hrepenenje po svobodi.

Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo Sebastijana Celinška iz Lačja pri Mariboru na 3 tedne zapora, ker je dne 26. oktobra strjel četni okoli in ušel v zlato svobodo. Ko se je doma dobro najedel in ogledal po domačiji, se je zopet vrnil sam v Maribor k sodišču, kjer je izpovedal, da ga je 4-letno sedenje v ječi že preveč mučilo in je moral iti zopet malo poledat v svobodo, za kar je dobil torej tri tedne zapora razen disciplinarne kazni, ki mu jo naloži uprava jetnišnice.

Tat v državnem vzgajališču v Ljubljani.

Frane Busar, 18letni delavec iz Ponikve pri južni železnici, je lanske leto ukradel v Kamencu razno perilo in obleko. Svojega pozeblenja po tujem blagu ni odložil, ko je bil v državnem vzgajališču v Ljubljani, kjer je iz zaklenjenih prostorov vzjel razne jestvine v precejšnji vrednosti. Odtod je pobegnil ter se kmalu nato v Zg. Siški splazil v peči neke stranke, da bi nadaljeval svoj posel. Pri tem pa so ptička ujeli. Na okrožnem sodišču v Celju je bil obsojen na 4 mesece poostrene ječe.

Umazan srednji vek.

Kakor so ljubili v starem veku Rimljani in Grki telesno snago, tako so se ljudje zanejali v srednjem veku, da so takorekoč smrdeli od nesnage. V srednjem veku je bilo ljudem nepojmljivo, kakšne koristi naj bi imel človek od kopeli in od snage svojega telesa. Mirno lahko trdimo, da so smatrali ponosni srednjeveški vitezi in žlahtne grajske gospe in gospodične kopanje in umivanje za nepotrebno stvar. Nesnaga se je v vseh ljudskih slojih tako ukoreninila, da je tudi se v sledečih stoletjih ni bilo mogoče odpraviti. Tako je naprimer nosil sam francoski kralj, ki je dal zgraditi palačo v Versaillesu, vedno pri sebi iglo, s katero se je praskal po glavi pod svojo lasuljo, kjer so se mu neovirano sprehajale uši. — Zelo zanimivi so tudi podatki, ki opisujejo kraljevo vstajanje iz postelje. Nikoli ni v teh podatkih govora o kakem umivanju. Zato je tudi razumljivo, da je bil kardinal Mazarin zelo priljubljen pri ženskah, ker si je vsake štiri dni umil roke. Zato se tudi v knjigi: "Postave galanterije" naglašja, naj se skrbno pazi na snago glave, oči in zob ter naj se tudi rok in nog ne zanemarija. V tej knjigi je nadalje rečeno: — Spodobni se, da si človek, predno sede k mizi, počese lase ter da se med jedjo ne praska po glavi, da ne padejo miznemu sosedu uši na krožnik". —

Kakor so se v srednjem veku bali vode, tako so se zatekali k vsakovrstnim parfomom in pudrom, katere so izdelovali v velikih množinah v Parizu. Šele v novjšem času so pričeli ljudje nekoliko bolj skrbeti za svojo telesno snago, zato so sledili vzgledu Angležev, ki so prvi spoznali, da je telesna snaga zdravju neobhodno potrebna.

Samomor deklice radi nesrečne ljubezni.

Dne 23. oktobra zjutraj se je v svojem stanovanju v Šklednu pri Trstu zastrupila 20letna Marija Miklavca. Izpila je veliko količino lizola in je čez nekaj trenutkov umrla. Vzrok smrti ni bil nikakor pa nisem mislil kaj napraviti, marveč sem le pijan tja v en dan grozil. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe in mora plačati 1012 dinarjev

Molitveniki:

Obiška popelna	1.-
Marija Varhinja:	70
v platno vezano	150
v usnje vezano	130
Rajski glasovi:	70
v platno vezano	130
v usnje vezano	150
Skrbi za dušo:	70
v platno vezano	130
v usnje vezano	150
Sveta Ura:	150
fino v platno vezano, z debelimi črkami	1.00

Poučne knjige:

Abeceknik slovenski:	
broširan	
trdo vezan	
Angliško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	
Angliška služba ali nauk kako	
naj se k sv. maki strde	
domači živnozdravniki	
Dva sestavljen plesa: Četvorka in	
bescda spisano in narisano	
lovečoreja	
ugoslavlja, Zemljepisni pregled	
Kubiena knjiga ali hitri računar	
za trgovce z lesom	
Knjica o lepem vedenju	
Trdo vezano	
Kako se postane ameriški	
državljan	
Knjica o dostojnem vedenju	
Kako postane stari	
Katekizem (veliki)	
Miklavčev	
Učiteljstvo s črticami za šiv-	
norejo	
Nemški angliški tolmáč	
Največji spisovnik ljubavnih pism	
Nemščina brez učitelja	
1. del	
2. del	
Pravica za oliko	
Prevečninar	
1. letnik	
2. letnik	
3. letnik	
Praktični računar	
Ročni slov. angl. in angl.-slov.	
slovar	
Slovensko-angliška slovnica,	
s slovarjem, trdo vezana	
Sveto pismo stare in nove zavese,	
vsobuje 1040 strani	
Splošne knjigovedstvo. 1 in 2 del	
Slovensko-italijanski in Italij.-slov.	
slovar	
Srbska začetnica za Slovence	
Tovensko-nemški in nemško-sloven-	
ski slovar	
Slovensko Narodna mladina	
Spretna kuharica	
Spesna kuharica, trdo vezano	
Slovenska kuharica	
Umni čebelar	
Šolna knjižica	
Veliki slovenski spisovnik raznih	
raznih pism, trdo vezano	
Veliki vsevedci	
Zbirka domačih zbirav kakor jih	
rabijo slov. narod	
zbirke sv. pisma	
Zgodovina Srbije, Hrvatov in Slo-	

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

Bilo je vroče nedeljsko jutro. Stara gospa Kolomer je nestrpno stopila po dvorišču. Zapovedala tam, pohvalila tukaj, popravila to, predručila ono, pri tem pa neprestano gledala v daljavo.

Čakala je pa dolgo, dolgo. Šele krog dvanaestih se je pojavila tam daleč bel oblaček prahu, in ko se je razkidal, je opazila kolese in pred njim dva iskra vrana.

Voz je zavozil na dvorišče. — Stara mati! — je vzkliznila visokorazla vitka dama te skočila z voza.

Bila je svetlolasa krasna dama. Sveti Bog, kako je bila lepa! Stara mati je bila tako ginjena, da ji ni mogla sproti vračati poljubov. Ali je mogoče, da je bila ta izredna krasotica hči njenega sina, kri njene krvi?

Medtem je izstopila tudi Marijina mati. Hotela dokazati starki, da se je sprijaznila z njo, jo je burno objela. Starka je vprašala, kako ji gre, kakšno je bilo potovanje pri tem pa ni odtegnila svojega pogleda od Marije.

Kak čudež svežosti in lepote je postala. Človek bi nehote sklenil roke ter padel pred njo na kolena.

Starka je premikala ustnice, pa ni spravila iz sebe nobenega glasu.

Slednjič je prišla svojo vnukinjo za roko ter jo poljubila rekoč:

— Bogu bodimo hvaležni, moj otrok. Vse žive dni mu bod hvaležna, ker te je napravil tako zdravo in lepo.

— Kako se ti je kaj godilo v Parizu? — je vpraševala starka — Saj menda dovoliš, da te tikam?

— Za božjo voljo, stara mati!

— Kaj praviš, ko stopiš v Parizu na cesto? — Saj vse obstane, kaj ne, in gleda teboj.

— Ah, ne, stara mati — se je nasmešila Marija. — Tako hu do pa tudi ni.

— To ti pa rečem: v vas pa ne smeš k veliki maši. Vse bo tebo zijalo. Niče ne bo gledal na oltar.

— Nikar se mi prevoč ne laškaj, stara mati. Nikar me ne po veličuj.

— To je res, in kaj je res, lahko rečem.

Pa je bilo res, da se je Marija v teh dveh letih strašno izpremenila. Postala je veliko lepša kot je bila v trinajstem letu svoj starosti.

Bila je velika, vitka, skoraj popolna ženska. Morda je bila celo malo preveč razvita za svojih šestnajst let.

Oblike njene postave pa niso bile najlepše na nji. Najlepše j bilo življenje, dražestnost in duh rože, ki je vonjal iz nje. Njen nasmešek, njen pogled in vsa znamenja notranje lepote, brez kater je vsa zunanost le maska.

Marija je vedela, da je lepa. Pa tudi njen duh je bil prezgodaj zrel. Šestnajst letem je bila baš tako izkušena kot so drugi s petindvajsetim letom.

Vsed tega je prišla tudi precej nemirna v Sames. Spominjal se je namreč tistega poletnega večera, ko ji je bilo slovo tako strahovito težko in je dala izrazu svojim občutkom več kot je bilo potrebno. Spomin na tiste trenutke jo je zadnji čas tako težil, da se j skoraj začela jokati. Kaj bo mislil mladenič, ko se bosta sestala? Marija je nehote zardela. Začela je upati, da jo je najbrže že pozabil.

Naslednjega jutra, ko sta stali s staro materjo na dvorišču, in ko je bila vsa dolina zvrhano polna solnčne svetlobe, je pokazala daljavo, kjer je bila skupina hiš kot skupina belih golobov.

— Tam je Koren, kaj ne? Vas Koren?

— Da, Koren je tam. Vidiš, kako se dobro spominjaš?

Proti večeru je šla na izprehod.

Nevedoča, kam da gre, je prišla nehote na zaplaski travnik. Mi slila je, da ho poln travnik koscev in da bosta sredi travnika dv naložena voza. Pa ni bilo nikjer žive duše.

Sedla je v travo, tam, kjer je nekdo stal voz in začela sanjati. Bog ve, kaj je s lepim fantom. Tri leta je že tega, kar ga j videla prvič in zadnjič. Najbrž se je tudi on jako izpremenil. Bog ve, če jo bo poznal? Ali še vedno opravlja poljsko delo? Ali je v mestu? Ali se je kaj izobrazil? Pa naj bo tako ali tako, lep mora biti.

Zatem je pa hodila na zaplaski travnik vsak dan proti večeru sedela tam dve ali tri ure nepremično in sanjala.

O čem je sanjala?

Nekoga večera, ko je že solnce zahajalo, je zaslišala konjske rezgetanje. Kakih dvajset korakov na desno je vodil kolovoz — pot po kateri sta se tedaj peljala na vosokoobloženem vozu.

Zaslišala je konjsko peketanje, ki se je vedno bolj blizilo.

V polmraku je opazila kmeta, ki je stopil s konja, odprl lesot ter ga spustil na pašo.

Mož je šel za njim sklonjene glave.

Ko je pa opazila Marija, je obstal, kot da bi se mu bili nogi zasadili v zemljo.

Bil je mlad človek nežne in vitke postave, oblečen v prteno obleko. Na glavi je imel zeleno volneno kučmo. Izpod kučme so mu silili črni kodri las.

Ali ni bil to on, na katerega je Marija baš sedaj mislila. Dvomila je par trenutkov, in sree ji je začelo močno utripati.

Ne, motila se je. To je bil grd človek. Ena stran njegovega obraza je bila rdeče preprežena z napol zaeljenimi obrastki. Enc oko je bilo napol zaprto — najbrž slepo. Marija se je stresla ob tem pogledu.

To mora biti brez dvoma kak hlapec.

Zatem se je pomirila in vstala.

— Dober večer! — ga je prijazno pozdravila.

Zdelo se ji je, da je obraz mladega možkega zalila temna rdečica.

— Dober večer, gospodična! — je odvrnil nerazločno. — Nato je sklenil glavo ter odšel proti lesi.

Marija ga je poklicala nazaj ter ga vprašala, čegav je konj.

— Gospoda Bruskala — je odvrnil polglasno.

— Gospoda Bruskala iz Korena?

— Da, gospodična.

— li se mu dobro godi?

— Da, gospodična.

— In njegovemu sinu? — je vprašala Marija po kratkem premisleku.

Fant ji pa na to vprašanje ni bil odgovoril. Medtem je že zaprl lesot ter odšel sklonjene glave. Marija je gledala za njim, kako je šel počasi med vrbičjem, nar kar je zavil na kolovoz, po katerem se je nekdo peljala na vrhu senenega voza.

(Dalje prihodnjic.)

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Iz Slovenske Bistrice poročajo: V mariborski bolnici je po kratki bolezni umrl Edmund Langer, kancelist tukajšnjega okrajnega sodišča. Ostalica je izgubila v njini svejega tujnika, ki je s posebno vneto tudi aktivno sodeloval pri njenih gledaliških prireditvah.

Dne 29. oktobra je umrl v Ljubljani Vinko Procházka, lekarnar pri "Črnem orlu" na Jurčičevem trgu. Pokojnik si je pridobil zlasti neveljnih zaslug kot podpornik in pospeševatelj Sokola II. Rodom Čeh je bil v ljubljanski čiški koleniji, pa tudi med ostalimi ljubljanskimi prebivalstvom splošno čislani in priljubljeni.

Odpočelnstvo Sokolstva v Parizu.

Dne 30. oktobra sta odpotovala iz Ljubljane starosta in načelnik Jugoslovanskega Sokolskega Saveza, dr. Ravnihar in dr. Murnik, v Pariz na sejo mednarodne telegrafne federacije in k slavnostnim petdesetletnici obstoja "Unije francoskih gimnazij".

Zrele jagode koncem oktobra.

Ljubljansko "Jutro" poroča: Z Javornika na Gorenjskem smo prejeli 30. oktobra šopek zrelih jagod, katere nam je poslal naš prijatelj F. Bohine kot redek pojava letenja izredno gorke jeseni. Jagode so popolnoma dozorele ter imajo kljub poznemu letnemu času svoj prijetni aroma (vonj).

Beg naših rojakov iz Nemčije.

Zelo veliko število naših rojakov, kvalificiranih delavcev in rudarjev je takoj po prevratu iskalo dela v raznih industrijah in rudnikih Nemčije. Nekateri pa so se zelo že pred vojno stalno tam naselili. V jedro gospodarstva segajo politično-financijska kriza Nemčije, ki se z naglimi koraki bliža bankrotu, je sedaj povzročila, da so ti naši rojaki na Vestfalskem in drugod začeli zapuščati kraje gladi, nesreče in pomanjkanja. Jugoslovanske konzulate v Nemčiji oblegajo dnevno dolge vrste rojakov za potne liste. Nekateri konzulati gredo našim ljudem zelo na roko, drugi zopet stavljajo cene ovire, ker zahtevajo plačilo pristojbin v dinarjih. Mnogo sitnosti in neprijetnosti doživljajo naši rojaki pri konzulatu v Monakovem (München), kjer nimajo popolnega umevanja za težavni položaj naših rojakov. Tekom zadnjih dni se je iz Nemčije vrnilo nad 100 naših rojakov. Vsi soglasno opisujejo razmere v Nemčiji za skrajno kritične in desolatne. "Nekaj mora priti, a sami ne vemo, kaj!" je splošna sodba nemškega naroda. Nemško prebilstvo si še sedaj ne upa na ulico in vsak govori: "Pojdi ti na ulico, a jaz ostane doma!"

Ruski poslanik v mariborski bolnici.

Bivši ruski poslanik na Cetinju v Črni gori, Aleksander Giers, je prišel s svojo soprogo v Maribor, kjer je nameraval dobiti pri dr. Lipoldu stanovanje, da bi se naselil v Mariboru. Na Grajskem trgu pa mu je nenkrat postalo slabo, da se je zgrudil, pri čemer mu je počil vneti slepič. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je bil operiran. Njegovostanje je radi visoke starosti 73 let precej opasno. Poslanik je bival zadnja leta pod Avstrijo v Dubrovniku. Namerava objaviti zanimive diplomatske memoare (spomini) iz novjše dobe glede Srbije in Avstrije.

Smrtna kosa.

Iz Celja poročajo, da je na Zg. Hudičju umrl posestnik in gostilničar Alojzij Čepe. Iz Zidanega mesta poročajo: V bolnici v Brezjah je umrl čevljarški mojster J. Fraj. v ljubljanski bolnici pa župnik Nikola Jamšek iz Razborja pri Zidanem mestu.

V temi ponesrečil.

V Hrastniku se je delavec v tovarni kemičnih izdelkov Karel Žimdra, star 70 let, vračal v temi noči domov. Najbrže je mož v temi začel s ceste in padel v ja-

rek potoka Boben, kjer so ga naslednji dan našli mrtvega.

Nezgoda v tovarni.

V cementarni v Zidanem mestu je stroj zdrobil delavcu Stučku nogo. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico v Celje.

Beli vrabci na Kranjskem.

V vaseh ob železniški progi Škofja Loka—Medvode sta se pojavila letenja poletje dva bela vrabca. Vzbujala sta splošno pozornost domačinov in mimo vozečih se potnikov. V velikih jatah so vrabci obirali na polju proso, med njimi vedno tudi omenjena beluha. Pred kratkim se je posrečilo učitelju Vidicu enega izmed obeh zanimivih in redkih bratev ustreliti. Dvorni preparator V. Herfert je žval takoj nagnel. Vrabeč je razen glave, ki je od kljuna do temena siva, poponoma bel. Druzi eksemplar se nahaja še vedno v tamkajšnji okolici.

Razne tatvine.

V Ljubljani je bilo ukradeno Julija Jančigaju na Emonski cesti kolo, vredno 2000 Din. Trgovcu Karlu Dimniku v Sv. Lenartu je bilo ukradeno kolo, vredno 2000 Din.

Na Vrhniki je bila posestniku Matiji Široku ukradena denarnica z 255 Din in srebrna ura.

Tihotapstvo na mariborskih ulicah.

Kljub dnevnemu zapiranju tihotapev gredo dan na dan ogromne množine monopoličnega blaga iz Av-

ROYAL MAIL

Poslanična parobrodna črta od Jugoslovanske vlade
Neposredna služba med New Yorkom in Hamburgom
Cherbourg in Southamptonom
"ORION" "ORBITA"
Ti parniki so v vseh oziromi v moderni. Priljubljeni so prebivalcem potnikov ter so slavnostni vseh svojih privlačnih naprav, izborne službe, in kar je najvažnejše valed udobnosti.
Uljudni strežniki postojajo na bele pogrnjene mize dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena ženakam in otrokom.
Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri:
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
25 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

strije po tibetapskih metodah čez mejo v Jugoslavijo. Te dni je redar zopet zasakl v Glavnem trgu posestniškega sina Ivana Reiningerja iz Poličke vasi pri St. Ilju v Slov. gorah, ko je baš nesel 12 kartonov cigaretnega papirja. Pri dehodarstvenem sodišču se je zagovarjal, da je kupil papir pred gostilno Kirbiša od nekakega kmeta, ki je vozil po ulicah čli zaboj cigaretnega papirja in ga prodajal ljudem. Reininger je baje dal za papir srebrno uro z verižico vred in se zelo razburjal nad zaplenbo papirja, pri katerem je hotel nekaj zaslužiti. Sedaj ga pa še čaka sodba dehodarstvenega sodišča.

ALI VESTE,

da delajo jugoslovanski inženirji načrte za vodno zvezo med Savo ter Jadranskim morjem? Ali veste, da če kadite Helmar Turške Cigarete, da hitro spoznate razliko med turškim tobakom in navadnim domačim tobakom?

VABILO

Na 9. avstro-ogrsko veselico, ki jo priredi "Österreichischer Männer Kr. U. V." v Raiber Lyceum, Myrtle & Willoughby Avenues, Brooklyn, N. Y., v soboto 24. novembra 1923.

Na programu je zanimiv spreved v narodnih nošah 18. stoletja in kraljevo ženitovanje.

Vstopnice vnaprej po 50¢, pri blagajni pa po 75¢. Dve godbi Molters Orchestra. Začetek ob 7.30 zvečer. (20-21-11)

Izšel je

"Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Izšla je nova izdaja

'PESMARICA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res očeni bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovenski; 10. Tihl veter od morja; 11. Se ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Izklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkevica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljub dve; 23. Daniel; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska roža; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prasl; 34. Bože pravo; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Ušlih nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jas bi rad rečel rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinaka; 55. Oj dekle, kaj s tak žilostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v ruto; 59. Slovenac, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravičnik; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbije tužni; 81. Pohratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njoi; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sta mladi solnela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubavi si ostala kralji; 97. Pod oknom; 98. Ljubzen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svrčanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street

New York

Kretanje parnikov - Shipping News

24. novembra:	Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg; Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Bourgne; Tyrrenia, Cherbourg.	Muenchen, Bremen; Lapland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	
27. novembra:	Berengaria, Cherbourg.	13. decembra:	George Washington, Cherbourg, Bremen; Hansa, Hamburg.
28. novembra:	Pres. Garfield, Cherbourg.	14. decembra:	Andania, Cherbourg.
9. novembra:	Albert Hallin, Cherbourg. Hamburg; Mongolia, Hamburg.	15. decembra:	Majestic, Cherbourg; Derfflinger, Bremen.
30. novembra:	President Wilson, Trst.	19. decembra:	Pres. Monroe, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Veendam, Boulogne.
1. decembrat	Leviathan, Cherbourg; La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.	20. decembra:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
5. decembra:	Pres. Polk, Cherbourg, Bremen; Pres Arthur, Bremen; Bremen, Bremen; Colombo, Genoa.	22. decembra:	Berengaria, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Albania, Cherbourg; Seiditz, Bremen.
6. decembra:	Thuringia, Hamburg; Minnekahda Cherbourg, Hamburg.	26. decembra:	Chicago, Havre; Pres. Van Buren Cherbourg; Canopic, Cherbourg, Hamburg.
7. decembra:	America, Genoa.	27. decembra:	Westphalia, Hamburg; York, Bremen
8. decembra:	Aquitania, Cherbourg; Sierra Ventana Bremen; Rotterdam, Boulogne.	28. decembra:	Martha Washington, Trst.
11. decembra:	Suffren, Havre.	29. decembra:	La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Boulogne.
12. decembra:	Paris, Havre; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg;		

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA od NEW YORKA do TRSTA (brsko Genova)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi veličastnimi parniki
DULIO (provokativno odplute) 20. nov. Največji in najhitrejši parnik na oči za Sredozemsko morje.
COLOMBIA 5. dec.; 23. jan. AMERICA 7. dec.; 9. aprila
Člone kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okusnih obedih je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljanji, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripravljeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojece iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna krovta znaša 6428 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Vsak pevec bi moral imeti

novi izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

CONSULICH LINE

Varavnost v Jugoslaviji
Edino direktno splošno odplute
Otvorjena voljna znanost
PRESIDENTE WILSON 30. nov. MARTHA WASHINGTON 23. dec. v Dubrovnik ali Trst.
Zeleni v rožanj st zmerza. Nobenih višev. Vrošite pri blizjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

IMAM V ZALOGI

62 parov Princess Pat Style Walk Over čimov za ženske po znižani ceni, namreč \$4.90 par, sajji od 5 do 8 iz temorjavega in črnega usnja. Imam tudi veliko zalogo moških čevljev vsake vrste ter za šolsko mladino, fante in dekleta, razne moške obleke za delo in spodnje obleke ter še veliko drugih stvari se dobi pri:
Anton Jerina, Claridge, Pa.

Naznanilo.

Rojakom v Duluth-u in železnem okraju Minnesote naznanjam, da sem odprl moj urad na 215 Torrey Building, Duluth, Minn., kjer sem na razpolago rojakom v vseh zadevah.

GEO. L. BROZICH.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA